

MUISTIO

Metsokankaan koulun vanhempaintoimikunta

Aika: 16.5.2013 kello 17.00–19.00

Paikka: Metsokankaan koulu, Luppö

Läsnä: Merja Marjakangas, Marita Kiviniemi, Janne Männikkö, Niina Siltari, Markku Niskavaara, Marjut Nurmivuori, Latekoe Lawson Hellu, Harri Kononen, Minna Vainiokangas, Virpi Rajala, Hanna Isometsä, Kaisa Kaitera, Johanna Wahlberg, Mari Pietikäinen, Marja Haapalainen, Mikko Raudaskoski, Kalle Komulainen, Sari Turtiainen (puheenjohtaja, muistion laatija).

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.05 ja suoritettiin esittelykierrös. Kokoukseen oli kutsuttu vanhempaintoimikunnan lisäksi joukko kaupungin päättäjiä, perusopetus- ja nuorisajohtaja Marjut Nurmivuori sekä Oulun kaupungin kaavoituksen edustajana kaavoitusarkkitehti Virpi Rajala.

Keskusteltiin Metsokankaan koulun tilaongelmasta ja sen ratkaisemisesta. Marjut Nurmivuori kertoi, että opetushallinnossa tehdään parhaillaan selvitystyötä mahdollisista väistötiloista. Selvitystyö tehdään alueittain, työ on käynnistynyt jo tammikuussa ja sen on tarkoitus valmistua kesäkuun puoliväliin mennessä. Selvityksen mukaan on jo ilmennyt, että Maikkulan-Knuutilankankaan alueella on tyhjää koulutilaa noin 350 oppilaalle. Marjut Nurmivuori kertoi, että alustavasti on pohdittu vaihtoehdoksi kuljettaa Metsokankaan oppilaita Maikkulan alueelle. Kyseessä olisi vain lukuvuosi 2014–2015, jolloin Metsokankaalla on noin 3-4 oppilasryhmää ylimääräisiä oppilaita.

Kysyttiin mahdollisuudesta sijoittaa Metsokankaan ylijääviä oppilaita väliaikaisesti Kaakkurin alueelle. Sari Turtiainen kertoi kuulleensa asukasyhdistyksen puheenjohtajalta, että koulusta olisi vapautumassa tiloja lähivuosina, mutta virkamiehiltä ei ole saatu asiasta vahvistusta. Marjut Nurmivuoren mukaan Kaakkurin koulun mitoitus on 800 oppilasta. Hän lupasi tarkistaa, mitkä ovat koulun nykyiset oppilasmäärät ikäluokittain ja 0-6-vuotiaiden lukumäärät ikäluokittain, jotta voidaan arvioida, miten oppilasmäärät kehittyvät ja olisiko Kaakkurin koulussa vapautumassa lähivuosina tilaa vai ei.

Keskusteltiin siitä, miksi alueella jaetaan edelleenkin tontteja, vaikka koulu on jo alun perin selvästi alimitoitettu. Virpi Rajalan mukaan ennusteet lapsien lukumäärästä eivät ilmeisesti ole pitäneet paikkaansa. Valtuusto kuitenkin päättää vuosittain luovutettavien tonttien lukumäärän ja Poikkimaansiltaa koskevan rakentamisen lykkäyspäätöksen takia Hiukkavaaraan ei ole voitu luovuttaa tontteja toivottua määrää. Tästä johtuen tontteja on luovutettu sen sijaan enemmän Ritaharjusta ja Metsokankaalta. Seuranta olisi varmaan syytä tarkistaa, jotta väestön lukumäärä vastaisi todellisuutta ja palvelut olisivat oikeassa suhteessa tarpeeseen nähden. Marjut Nurmivuoren mukaan kaupungin laskelmat on tehty sillä oletuksella, että perheissä on keskimäärin kaksi lasta, vaikka todellisuus on keskimäärin 4-5 lasta. Nurmivuori myönsi, että alueen oppilasmäärien ennustaminen on ollut heikkoa ja suunnittelua pitää parantaa jatkossa. Sari Turtiainen kommentoi, että alueelle on joidenkin kaupungin suunnitelmien mukaan arvioitu tulevan 5000–6000 asukasta, joten 550 oppilaalle alun perin mitoitettu koulu ei ole lähellekään riittävä.

Pohdittiin, voitaisiinko koulun tontille sijoittaa toinen lisärakennus ja edellyttäisikö se esimerkiksi kaavamutoksia. Virpi Rajala totesi, että koulun tontilla on rakennusoikeutta jäljellä yli 6700 k-m², joten lisärakentamiselle ei ole sikäli mitään estettä. Markku Niskavaara kertoi, että Oulun Tilakeskus on ilmoittanut koululle aikaisemmin, että tontin infra (sähköliittymät, lämmitysmuoto) ei kestä enää enempää lisärakentamista. Virpi Rajala oletti, että infra-asiat ovat myös ratkaistavissa, mikäli tontille päätetään rakentaa lisätiloja. Marjut Nurmivuori kommentoi, että koulun yhteydessä sijaitsevan lisärakennuksen kannalta alueen liikennöinti on ongelma, koska yhä enemmän lapsia kuljetetaan autolla kouluun ja tälläkin hetkellä lasten kuljettaminen on haasteellista. Marita Kiviniemi totesi, että liikennöinti ei muodostuisi varmaankaan suureksi ongelmaksi. Alueen kaikki pyörätiet johtavat käytännössä koululle ja Metsokankaan alueen takaosassa asuvat perheet kuljettavat todennäköisesti vain kaikkein pienimpiä oppilaita kouluun, joten lisärakennuksen sijoittaminen koulun tontille olisi hyvä ratkaisu.

Toisena vaihtoehtona pohdittiin koulun vieressä sijaitsevaa tonttia, joka on kaavoitettu kerrostaloille. Kysyttiin, voitaisiinko asemakaavaa muuttaa ja millä aikataululla se voisi onnistua. Virpi Rajala kertoi, että kaavamuuotos voidaan tarvittaessa tehdä noin puolessa vuodessa, se tuskin muodostuisi esteeksi asiassa. Ko. kerrostalotontteja ei ole vielä luovutettu rakennusyhtiöille.

Kaisa Kaitera kysyi, voitaisiinko esimerkiksi Neitsytkorpeen sijoittaa uusi lisäelementti. Kalle Komulainen kertoi, että mikäli saataisiin uusi monikäyttörakennus lähelle päärakennusta, pääkoulusta voitaisiin tehdä yläkoulu. Lisäelementteihin ei voi tehdä esimerkiksi liikuntasalia, joten elementin sijoittaminen lähelle päärakennusta olisi parempi ratkaisu lasten kannalta. Lisäksi opettajien sijoittaminen pääkoulun lähellä sijaitseviin rakennuksiin olisi helpompaa.

Keskusteltiin lukuvuodesta 2014–2015. Mietittiin, että koska ko. lukuvuosi tulee niin pian, aikataulullisesti lisäelementin rakentamispäätös olisi pitänyt jo tehdä. Marjut Nurmivuori totesi, että lasten kuljettaminen Maikkulaan olisi ratkaisu vain tuona lukuvuonna, eikä sitä jatkettaisi enää sen jälkeen. Mikko Raudaskoski totesi, että tehdyistä virheistä tulee oppia ja eri hallintokuntien suunnittelu tulee kytkeä yhteen. Tonttien jakaminen nopealla aikataululla on vain johtanut siihen, että opetuspuolella palvelut ovat täysin riittämättömät ja sama virhe koskee kaikkia uusia alueita. Hänen mukaansa yhteinen suunnittelu tulisi saada kuntoon, ettei sama ongelma toistu kaikilla uusilla alueilla. Hän totesi myös, että kaupungissa julkinen poikittaisliikenne ei ole kovin sujuvaa, joten Maikkulan suunta on Metsokankaalta nähden käytännössä hankala.

Marjut Nurmivuori myönsi, että Oulu on antanut omakotirakentajille väärää lupauksia, koska perheet ovat olettaneet, että lapset pääsevät oman alueen yhtenäiskouluun. Oulun raja-alueilla (esim. Haukiputaalla) on tavallista, että yläkoululaiset kulkevat linja-autolla muualle kouluun. Nurmivuori totesi, että toiminnasta puuttuu pitkän tähtäimen ennustaminen, eivätkä Tilastokeskuksen tilastot riitä asukaslukujen ennustamiseen, vaan tarvitaan tarkempia ja ajantasaisia tietoja. Uusi Maankäytön toteuttamisohjelma (MATO) onkin parhaillaan valmisteilla ja sen pitäisi valmistua lähiaikoina.

Keskusteltiin vielä Kaakkurin koulun tilanteesta. Marjut Nurmivuoren tilastojen mukaan Kaakkurissa on ollut vuonna 2008 peräti 910 oppilasta ja 9/2012 tehdyn tarkistuslaskennan mukaan oppilasmäärä oli tuolloin 803. Mikäli Metsokankaan koulun oppilaita jouduttaisiin sijoittamaan Kaakkurin kouluun, se jouduttaisiin Marjut Nurmivuoren mukaan todennäköisesti tekemään niin, että oppilaat jouduttaisiin sekoittamaan Kaakkurin oppilasryhmiin, jotta tilankäyttö voitaisiin maksimoida. Johanna Wahlberg ja Kaisa Kaitera olivat sitä mieltä, että oppilasryhmiä pitäisi mieluummin kuljettaa kokonaisina muualle, kuin rikkoa olemassa olevat ryhmät ja kaverisuhteet, mistä lapset kärsivät. Kaisa Kaitera totesi, että luokkien yhdistäminen ja jakaminen Metsokankaan

koulussa eli jatkuvat muutokset aiheuttavat jo tälläkin hetkellä ongelmia lapsille. Marita Kiviniemi kommentoi, että jatkossa tehtävissä valinnoissa olisi huomioitava myös Metsokankaan koulun suuret ryhmäkoot. Nyt on suunniteltu ryhmiä tiivistettävän Metsokankaalla niin, että 750 oppilaalle mitoitettuun kouluun mahdutetaan peräti 850 oppilasta.

Marjut Nurmivuori toi esille vuoroluvun yhtenä vaihtoehtona. 1.-luokkalaisten viikkotuntimäärä on 20, joten heidän osaltaan voitaisiin Nurmivuoren mukaan helpostikin siirtyä vuorolukuun. Tämä tarkoittaisi käytännössä, että aamuvuoron oppilaat kävisivät koulua klo 8-12 tai 8-13 ja iltavuoron oppilaat klo 13–17 tai 13–18. Johanna Wahlberg totesi, että suurimmalle osalle perheistä vuoroluku ei sovi, koska vanhemmat käyvät päivisin töissä. Kuka varmistaisi, mitä kodeissa tapahtuu aamupäivän aikana, mikäli lapset olisivat siellä yksin koko aamupäivän. Jos vanhemmat voisivat päättää, kummissa vuorossa omat lapset voisivat olla, oppilasryhmien ja lukujärjestysten suunnittelu olisi kuitenkin käytännössä mahdotonta. Kaisa Kaitera sanoi, että koulun tilaongelma ei ratkeaisi, koska vuoroluvussa olevat pienet lapset tarvitsisivat joka tapauksessa koulun tiloja eli ohjattua ap- ja ip-kerhotoimintaa. Näillä kerhoilla ei ole nytkään koululla riittävästi tiloja, vaan ne joutuvat toimimaan osittain koulun käytävillä, mikä on meluisaa ja stressaavaa lapsille. Marjut Nurmivuori ehdotti, että perheet muodostaisivat ”kimppoja” ja järjestäisivät ap- ja ip-kerhoja kotonaan, mikäli osa vanhemmista on päivisin kotona. Hanna Isometsä totesi, että vuoroluku ei sovi lapsille senkään vuoksi, että iltavuorossa olevat lapset eivät voisi osallistua erilaiseen harrastustoimintaan, jota järjestetään yleensä alkuiltana. Mari Pietikäinen kertoi, että ap- ja ip-kerhoihin on jonoa eli niihin ja muihinkin kerhoihin olisi paljon tulijoita, mutta kerhoja ei voida koululla lisätä, koska niille ei ole tiloja. Kerhotoimintaa koetetaan viritellä esimerkiksi Kaakkurin puolelle. Joka vuosi ap- ja ip-toimintaan on pitkät jonot, mutta kesän aikana osa lapsista peruu tulonsa, joten jonot ovat tähän mennessä onneksi purkautuneet. Kalle Komulainen kertoi, että vuorolukua on selvitetty mahdollisuutena joissakin kunnissa 2010-luvulla, mutta on päädytty aina siihen lopputulokseen, että se ei ole käytännössä nykyaikana mahdollista. Vuoroluvun negatiivisista vaikutuksista myös oppimistuloksiin on olemassa tutkittua tietoa. Kalle Komulainen lupasi toimittaa lisätietoa vuoroluvun vaikutuksista Marjut Nurmivuorelle kokouksen jälkeen.

Sari Turtiainen kommentoi, että aiemmin vanhemmat ovat vastustaneet tiukasti oppilaiden kuljetuksia muualle, joten lisätilat on nähty käytännössä ainoana ratkaisuna tilanteeseen. Latekoe Lawson Hellu ehdotti, että ensin voitaisiin hankkia Metsokankaalle ns. viipalekoulu ja sitten

rakentaa uusi koulu alueelle. Viipalekoulu voitaisiin myöhemmin siirtää tarvittaessa pois. Marjut Nurmivuori kertoi, että oppilaiden kuljetukset Maikkulan toteutettaisiin joka tapauksessa niin, että kuljetuksessa olisi aina mukana aikuinen. Käytännössä opettaja pitäisi nimelistaa ryhmästään ja varmistaisi, ettei kukaan myöhästy koulusta tai jää muuten pois. Kaisa Kaitera totesi, että vanhemmat vastustavat kuljetuksia, joten lisätiloista on tehtävä nopeita päätöksiä. Johanna Wahlberg sanoi, että jos lisätiloja ei voi toteuttaa ajoissa ja mikäli kuljetus kestäisi vain yhden lukuvuoden, se voitaneen hyväksyä. Mikko Raudaskoski pohti, että kuljetukset ovat väliaikaisesti hyväksyttävissä, mutta lapsille tulee taata ehjä koulupolku, joten jonkinlainen muunneltava rakennus tarvitaan Metsokankaalle. Marjut Nurmivuoren mukaan virkamiehet tuottavat päättäjille erilaisia vaihtoehtoja ja muunneltavat rakennukset ovat hänen mielestään hyviä vaihtoehtoja, koska Metsokankaalla ei voida jatkaa kuljetuksia enempää kuin yhden lukuvuoden ajan. Ylijäävät oppilasmassat kasvavat niin suuriksi lukuvuoden 2014–2015 jälkeen, että kuljetuksia ei voida jatkaa. Kaisa Kaitera totesi, että Oulun kaupunki on sitoutunut nuoriso- ja lapsipolitiikkaan, minkä perusteella peruspalveluiden tulee olla lähellä.

Marita Kiviniemi kertoi, että Kauppalehti Optiossa olleen artikkelin mukaan Vaalassa on vuonna 2012 valmistunut uusi koulurakennus, joka on toteutettu elinkaarirakentamisena. Kalle Komulainen kertoi, että hän on tutustunut erilaisiin monikäyttörakennuksiin ulkomailla ja olisi valmis osallistumaan uuden innovatiivisen rakennuksen suunnitteluun myös Metsokankaalle, mikäli työryhmä perustetaan. Monikäyttörakennus voisi olla jatkossa käytössä myös liiketiloina tai harrastustilana tms. Harri Konosen mielestä monikäyttörakennus olisi hyvä ratkaisu Metsokankaan tilanteessa ja sille löytyisi varmasti monenlaista jatkokäyttöä myöhemmin.

Puhuttiin kaupungin taloustilanteesta. Marjut Nurmivuori kertoi, että Korvensuoran koulussa on hometta ja siellä haluttaisiin lisätilaa jo ensi syksyksi. Tällä hetkellä viisi koulua Oulussa kärsii sisätilaongelmista ja kaupungin olisi pakko rakentaa kouluja tai lisätä elementtikouluja, mutta taloustilanne on tiukka. Väestöpiikkejä pyritään ratkaisemaan juuri oppilaiden kuljetuksilla. Hanna Isometsä kommentoi, että Metsokankaan koulun tilatarve ei ole väliaikainen, koska pois muuttavien perheiden tilalle tulee jatkossakin lapsiperheitä, eivätkä alueen koululaiset vähene. Marita Kiviniemi vahvisti, että perheiden asumisratkaisut ovat muuttuneet eli lasten muutettua kotoa vanhemmat yleensä jossain vaiheessa myyvät omakotitalon ja muuttavat pienempään asuntoon. Omakotitalossa ei siis asuta välttämättä edes eläkeikään asti, vaan talo myydään uudelle

lapsiperheelle. Mikko Raudaskoski totesi, että kaupungilla on useita pakkoinvestointeja, mutta investoinnit täytyy laittaa tärkeysjärjestykseen. Esimerkiksi hyvinvointikeskuksen rakentaminen kaupungin pohjoisosaan ei ole välttämätön investointi.

Kaisa Kaitera totesi, että lasten kyyditseminen on kalliimpaa kuin elementtikoulun tekeminen, Metsokankaan vanhempien työryhmässä on tehty laskelmia tästä asiasta. Lapsia ei saa Kaisa Kaiteran mukaan laittaa ainakaan yleisen vuoroliikenteen sekaan, vaikka se olisi halvempaa. Marjut Nurmivuori korosti, että alustavasti suunniteltu Metsokankaan oppilaiden linja-autokuljetus ei tulisi olemaan vuoroliikennettä, vaan erikoiskuljetus ja se toteutettaisiin tietyltä, koululla sijaitsevalta kokoontumisalueelta käsin.

Marita Kiviniemi totesi, että lisäelementti on aika kallis ratkaisu, joten monikäyttörakennusta kannattaa harkita mieluummin. Sari Turtiainen kertoi, että syksyllä 2013 käyttöönotettavan lisäelementin kokonaiskustannukset ovat noin 4,6 milj. euroa 10 vuoden vuokra-ajalla. Jos elementtejä tarvitaan näillä oppilasmäärillä peräti neljä, uusi monikäyttörakennus on taloudellisempi ja muutenkin käyttökelpoisempi ratkaisu. Marita Kiviniemi kysyi, minkälaisen imagon Oulu haluaa kouluratkaisuillaan antaa, sillä Metsokankaan imago on jo vaarassa. Perheet ovat sijoittaneet omia rahojaan tontteihin ja omakotitaloihin 300 000-500 000 euroa, joten kaupungin budjetissa investointi uuteen kouluun on ihan järkevässä suhteessa tähän verrattuna. Hänen mielestään jo tällä hetkellä on tilanne, että kukaan ei uskalla ostaa alueelta taloa tai perheasuntoa, koska lähikoulusta ei ole varmuutta. Marita Kiviniemi totesi, että alueella asuvat perheet ovat kertoneet, että he ovat hankkineet tontin alueelta nimenomaan siksi, että alueella on yhtenäiskoulu.

Johanna Wahlberg lisäsi, että monikäyttörakennuksen etuna on muunneltavuus, koska alueelle tarvitaan jatkossa myös nuorisotiloja. Kaisa Kaitera ehdotti, että tiloja voitaisiin antaa iltaisin esimerkiksi kansalaisopiston käyttöön. Kalle Komulainen kertoi, että koulun liikuntasali on tälläkin hetkellä jatkuvasti iltaisin varattu urheiluseuroille, joten kiinnostusta käyttää monikäyttörakennuksen tiloja tulee varmasti myös olemaan. Myös esimerkiksi asukasosakeyhtiöt pitävät yhtiökokouksiaan koululla eli koulun tiloille on erilaisia ulkopuolisia käyttäjiä tälläkin hetkellä.

Keskusteltiin mahdollisista rakentamisaikatauluista. Kaisa Kaitera kertoi, että vanhempien

työryhmä oli esittänyt, että alueelle rakennettaisiin vuonna 2014 uusi lisäelementti ja vuonna 2016 uusi koulu. Harri Kononen sanoi, että uusia tontteja ei tulisi enää jakaa alueelta, koulun tilaongelma pitää ratkaista ensin uusien tonttien luovutusta. Kaisa Kaitera totesi, että myös rakennusyhtiöt odottavat tietoja uudesta koulusta, koska alueelle ollaan suunnittelemassa tai jo rakentamassa esimerkiksi useita rivitaloja, joissa on myös perheasuntoja. Kalle Komulainen totesi, että koulurakentamisessa suunnittelu vie yleensä 8-10 kuukautta ja varsinainen rakentaminen 11-12 kuukautta ja tätä ennen tulee tehdä päätökset kaupungin eri päätöksentekoelementeissä eli uuden monikäyttörakennuksen saaminen vie aikaa. Latekoe Lawson Hellu esitti, että Metsokankaalle rakennetaan ensin lisäelementti ja sitten uusi koulu.

Todettiin, että paras ratkaisu Metsokankaan tilanteessa on, että 3-4 oppilasryhmää kulkevat lukuvuoden 2014–2015 muualla koulussa, seuraavana lukuvuonna Metsokankaalla päärakennuksen yhteydessä on käytössä toinen elementtikoulu ja lukuvuonna 2017–2018 uusi monikäyttörakennus. Väistötilana toimisi Kaakkuri, mikäli oppilasryhmiä ei tarvitse rikkoa. Mikäli oppilaat jouduttaisiin kuitenkin sulauttamaan Kaakkurin oppilasryhmiin, todettiin, että on parempi kuljettaa lapsia Maikkulaan, mutta korkeintaan yhden lukuvuoden ajan.

Hanna Isometsä muistutti vielä, että alueella on myös liian vähän päiväkotipaikkoja. Vanhemmat joutuvat kuljettamaan lapsia muihin kaupunginosiin päiväkotiin. Mikäli päiväkoteja muutettaisiin koulutiloiksi, se pahentaisi päiväkotilasten tilannetta. Marita Kiviniemi kertoi, että jo nyt peräti 60–70% alueen päiväkotihoidossa olevista lapsista ei saa hoitopaikkaa omalta alueelta, joten päivähoitotilanne on myös huono ja suunnittelu tältäkin osin epäonnistunutta. Keskusteltiin aiemmin esitetystä ajatuksesta muuntaa päiväkotien tiloja koulutiloiksi. Kalle Komulainen kertoi, että päiväkotien tilat ovat käytännössä liian ahtaita, jotta niistä voitaisiin tehdä luokkahuoneita. Kaisa Kaitera kysyi, olisiko Kaakkurissa muita vapaita tiloja, joista voisi tehdä koululle lisätiloja. Kalle Komulainen kertoi, että sitä on jo aiemmin selvitetty, mutta sopivia tiloja ei ole tarjolla. Hanna Isometsä totesi, että uuden koulun ei tarvitse olla niin näyttävä eli yhtä kallis kuin Metsokankaan monitoimirakennus oli kustannuksiltaan (noin 15 milj. euroa).

Sovittiin, että tehdään keskustelun ja em. yhteisesti todetun parhaan vaihtoehdon pohjalta vanhempaintoimikunnan aloite ja esitys koulun tilaongelman ratkaisuksi ja toimitetaan se ao. virkamiehille ja kaupungin päättäjäille. Vanhempaintoimikunnan jäsenet voivat vahvistaa omalla

nimellään, mikäli haluavat olla aloitteen takana. Puheenjohtaja kiitti osallistujia hyvästä keskustelusta ja päätti kokouksen klo 19.00.